

ANARHIZAM I DRUŠTVO

U V O D

Osnovna namjera ovog bloka je prikazivanje anarhističkih ideja o društvenoj zbilji lišeno nataloženih ideoloških predrasuda i apriornih (negativnih) vrijednosnih sudova, što su još uvijek često prisutni u bavljenju ovom temom. Ne zadržavajući se više od naznaka na diskvalifikacijama i mistifikacijama vezanim uz anarhizam od prvih dana njegovog postojanja kao teorije (i kao pokreta), radovi koji slijede nastoje prikazati prvenstveno one ideje te teorije koje predstavljaju doprinos socijalnoj teoriji uopće. Bez obzira na moguće (i poznate) pristupe anarhizmu s pozicija pripadnika drugih socijalističkih (nesocijalističkih) orijentacija, mnogi temeljni principi anarhizma nesumnjivo su obogatili fundus socijalizma. To je, prije svega, inzistiranje na antiautoritarnosti, slobodi pojedinca i zajednice, samoupravljanju kao shodnom obliku organizacije društva u slobodi te socijalnoj revoluciji.

Težnja za eliminacijom »upravljačkog duha« kod pojedinaca i »straha od slobode« kod naroda za anarhiste je pretpostavka stvaranja novog, slobodnog društva, realizirane utopije — anarhije tj. komunističkog društva. Analize što polaze s takvih pozicija nezaobilazne su za razumijevanje društva i mehanizama koji unutar njega sprečavaju ili omogućavaju revolucionarne procese. Stoga je njihovo poznavanje nužno za sve koji sociologiju prihvaćaju kao angažiranu disciplinu čiji je zadatak razumijevanje društvene zbilje u svim segmentima.

Prikaz jednog značajnijeg anarhističkog časopisa (Interrogations) dodat je na kraju bloka kako bi se čitaoci upoznali s temama kojima suvremeni anarhisti daju prvenstvo, tj. koje smatraju bitnim za suvremenost.

Mirjana Oklobdžija